

Päihdetilannekyselyn 2022 yhteenveto

Vastauksia tulkittaessa on huomioitava, että vastaajia oli valitettavasti todella vähän, eikä vastausten perusteella voi siten vetää isoja johtopäätöksiä. Vuonna 2019 vastaajia oli yhteensä 110, joista alle 18-vuotiaita oli 49 %. Tuolloin nuorille ei ollut erikseen omaa kyselyä. Merkittäviä eroja ei ole nähtävillä vuoden 2019 ja vuoden 2022 kyselyjen vastauksissa.

Kyselyn vastauksia hyödynnetään mm. ehkäisevän työn toimintasuunnitelman päivittämisessä, tiedotuksessa ja viestinnässä sekä puheeksi oton lisäämisessä.

Aikuisten kysely

Vastaajia oli 28, vastaajien ikäjakauma oli tasainen. Vastaajista naisia oli 17 ja miehiä 9.

Suurimmat vastaajaryhmät olivat työntekijöitä (9) ja eläkeläisiä (8), lisäksi oli opiskelijoita, toimihenkilöitä, johtavassa asemassa olevia ja muita.

Vastaajista kolmasosa oli havainnut viimeisen 12 kuukauden aikana alkoholin ja savukkeiden välittämistä alaikäisille ja neljäsosa nuuskan ja huumausaineiden välittämistä alaikäisille.

Vastaajista alaikäisten tupakoimista oli havainnut kolme neljäsosaa, alkoholin käyttöä puolet, ja tupakoimista ja nuuskaamista neljäsosa vastaajista. Kannabiksen ja muiden huumausaineiden käyttöä oli havainnut alle viidesosa vastaajista, ja rahapelaamista muutamat vastaajat.

Reilu kolmasosa vastaajista oli sitä mieltä, että kunnassa suhtaudutaan liian vapaasti humalajuomiseen.

Suurin osa vastaajista ei osannut sanoa, saako kunnassa helposti tukea alkoholin, tupakka- ja nikotiinituotteiden, huumausaineiden tai rahapelaamisen vähentämiseen ja lopettamiseen. Neljäsosa vastasi, että kunnassa ei saa helposti tukea huumausaineiden käytön vähentämiseen ja lopettamiseen.

Noin puolelta vastaajista ei oltu kysytty viimeisen vuoden aikana sote-ammattilaisten (esim. lääkäri, sairaanhoitaja) vastaanotolla alkoholin, tupakka- ja nikotiinituotteiden tai huumausaineiden käytöstä.

Puolet kyselyyn vastanneista oli ollut viimeisen vuoden aikana huolissaan läheisensä alkoholinkäytöstä, ja viidesosa tupakka- ja nikotiinituotteiden käytöstä. Muutama oli ollut huolissaan läheisen huumausaineiden käytöstä.

Kukaan vastaajista ei ollut havainnut, että myyjä ei ole tarkastanut nuorelta näyttävän alkoholin ostajan tai tupakka- ja nikotiinituotteita ostavan ikää.

Vastaajista lähes puolet oli sitä mieltä, että alkoholin myyntiin selvästi päihtyneille henkilöille tulisi suhtautua kunnan ravintoloissa nykyistä tiukemmin.

Puolet vastasi, että kunnassa tehtävä ehkäisevä päihdetyö ei ole heille tuttua.

Nuorten kysely

Vastaajia 10, joista enemmistö yläkoululaisia

Suurimmalta osalta oli kysytty, onko joskus käyttänyt alkoholia, tupakkaa tai nuuskaa. Vähän yli puolelta oli kysytty, onko joskus kokeillut tai käyttänyt huumeita. Rahapelien pelaamisesta sen sijaan oli kysytty vain viidesosalta nuorista.

Suurin osa vastaajista oli nähnyt tai kuullut, että joku myisi tai hankkisi alaikäisille alkoholia ja savukkeita. Myös lähes puolet vastaajista oli nähnyt tai kuullut nuuskan hankkimisesta alaikäisille, ja viidesosa oli havainnut huumausaineiden välittämistä alaikäisille.

Vastaajista puolet on ollut joskus peloissaan päihtyneen ihmisen kohdatessaan jossain muualla kuin omassa kodissaan.

Lähes jokaisen vastaajan mielestä omassa asuinkunnassa käytetään liikaa alkoholia. Lähes puolet tai puolet vastaajista olivat sitä mieltä, että kunnassa käytetään liikaa tupakka- ja nikotiinituotteita, muita huumausaineita ja pelataan rahapelejä, mutta vain viidesosa oli sitä mieltä, että kannabista käytetään liikaa – kannabiksen osalta korostui en osaa sanoa -vastausvaihtoehto, jonka valitsi puolet vastanneista.

Positiivista on, että kukaan vastanneista nuorista ei ollut huolissaan omasta alkoholien, tupakka- ja nikotiinituotteiden, huumausaineiden käytöstä tai rahapelaamisesta.

Suurin osa vastaajista tietää, mistä saa apua tai tukea alkoholin, tupakka- ja nikotiinituotteiden ja huumeiden käyttämättä jättämiseen sekä silloin, jos on huoli esim. kaverista tai vanhemmasta. Vain puolet vastaajista tiesi, mistä saa apua ja tukea siihen, ettei pelaisi rahapelejä tai liikaa digipelejä.

Vastaajista vain kymmenesosa oli huolissaan läheisen alkoholinkäytöstä, läheisen huumausaineiden käytöstä oli huolissaan viidesosa. Läheisen tupakka- ja nikotiinituotteiden käytöstä oli huolissaan lähes puolet vastaajista.

Nuoret havaitsivat oman kunnan alaikäisten alkoholinkäyttöä, tupakoimista ja nuuskaamista eniten ulkona puistoissa tai kaduilla sekä kotibileissä, jonkin verran myös somessa ja koulussa tai nuokulla tms. Kannabiksen tai muiden huumausaineiden käyttöä suuri osa vastaajista ei ollut havainnut, ja sitä havainneet olivat nähneet käyttöä eniten ulkona puistoissa tai kadulla, kotibileissä ja tapahtumissa.